

Paragraf om, at der af Rigs-kassen skulde ydes Understøttelse i indtil 2 Aar til saadanne Arbejdere i Tobaks-faget, som paa viseligt paa Grund af Lovændringerne blev arbejdsløse i kortere eller længere Tid. Da Forventningen om en Skatteforhøjelse havde drevet en stor Del Fabrikker til at forcere deres Produktion meget betydeligt i Tiden umiddelbart forud for Lovens Ikrafttræden, kunde det forudses, at Lovens umiddelbare Virkning vilde blive en stærk Nedgang i Produktionen med betydelig Arbejdsledighed i Tobaksarbejderfaget.

Saa tiltalende den paagældende Bestemmelse end er ud fra et Retfærdigheds-Synspunkt, kan man dog forstaa, at de administrative Myndigheder, som skulde bringe den til Udførelse, har været alt andet end glade ved dette Hverv. Det har været et meget vanskeligt og lidet tilfredsstillende Arbejde ud af den Hærskare, der meldte sig som »arbejdsløse Tobaksarbejdere«, at udfinde dem, der virkelig havde berettigede Krav efter Loven. Dertil kom, at medens Loven kun talte om Understøttelse til Tobaksarbejdere, var der flere andre Grupper af Arbejdere, der rantes lige saa haardt af den ved Skattelovene foranledigede midlertidige Arbejdsløshed (Cigaretarbejdere, Cigarkassearbejdere, Tændstikarbejdere osv.). — Den paagældende Lovbestemmelses finansielle Rækkevidde har vist sig at være større end forudsat. Til Understøttelser bevilgedes oprindeligt 4 Mill. Mark, men Summen har gentagne Gange maattet forhøjes, sidst til $6\frac{3}{4}$ Mill., og det er givet, at end ikke dette Beløb strækker til.

IX.

Arbejdsløsheden i 1910.

I en Række af Aar har de samvirkende Fagforbund indsamlet maanedlige Oplysninger om Antallet af Arbejdsløse blandt de fagorganiserede Arbejdere i Danmark.

Disse Opgørelser har gentagne Gange været omtalte i Nationaløkonomisk Tidsskrift (sidst i Aargangen 1910 Side 274 ff.). Fra Begyndelsen af 1910 har Statens Statistiske Bureau paataget sig Bearbejdelsen af det paa-gældende Materiale, samtidig med at der er foretaget forskellige Ændringer i Indsamlingsmaaden, saaledes at Oplysningerne bliver baade fuldstændigere og mere korrekte. For Resultaterne af denne Arbejdsløsheds-Statistik for 1910 er der gjort Rede i en Afhandling af Svend Rode i »Statistiske Efterretninger« Nr. 5, 1911.

Det gennemsnitlige Antal Arbejdsløse blandt ca. 99000 organiserede Arbejdere, for hvilke der forelaa Oplysninger, var ca. 11000, d. v. s. at ca. 11 % til Stadighed vilde have været uden Beskæftigelse, dersom samtlige de øvrige Arbejdere havde haft regelmæssigt Arbejde. En direkte Sammenligning mellem den saaledes beregnede Arbejdsløshedsprocent for 1910 og de tilsvarende Forholdstal for de nærmest foregaaende Aar er ikke berettiget, da Tallene ikke er homogene. Tilnærmelsesvis kan Arbejdsløshedsprocenterne for de 7 sidste Aar imidlertid angives saaledes som i nedenstaaende Oversigt, hvor ogsaa de officielt beregnede Arbejdsløshedsprocenter for Storbritannien og Irland, Tyskland og Frankrig er anførte:

Aar	Arbejdsløsheden blandt Fagforeningsmedlemmer i			
	Dan- mark %	Storbri- tannien og Irland %	Tysk- land %	Frank- rig %
1904.....	12	6,0	2,1	10,2
1905.....	13	5,0	1,6	9,0
1906.....	6	3,6	1,1	7,6
1907.....	7	3,7	1,4	7,0
1908.....	11	7,8	2,9	8,6
1909.....	13	7,7	2,8	7,3
1910.....	11	4,7	1,0	5,8

Tallene kan naturligvis ikke direkte sammenlignes Aar for Aar; dertil er Forholdene i de 4 Lande for forskellige. Blandt andet maa det lige overfor de høje

Arbejdsløshedsprocenter for Danmark erindres, at hos os er en forholdsvis langt større Del af de ikke-faglærte Arbejdere organiserede end i de tre andre Lande, hvad der utvivlsomt paavirker Arbejdsløshedsprocenten i opadgaaende Retning. Det er imidlertid interessant at se, at Bevægelsen i Tallene gennem den 7aarige Periode har omtrent samme Karakter i alle 4 Lande. I 1904 og tildels 1905 var der overalt stor Arbejdsløshed; 1906 og 1907 er relativt gode Aar med forholdsvis rigelig Beskæftigelse, men i 1908 og 1909 stiger Procenterne atter, medens 1910 er et Bedringens Aar, — ganske vist i mindre Grad for Danmarks Vedkommende end for de tre store Landes.

For de enkelte Maaneder i 1910 er Arbejdsløshedsprocenterne angivet i nedenstaaende Tabel:

	Arbejdsløsheden blandt Fagforeningsmedlemmer			
	Danmark	Storbritannien og Irland	Tyskland	Frankrig
Aar 1910	%	%	%	%
Januar.....	18,5	6,8	2,6	6,8
Februar.....	17,5	5,7	2,2	12,7
Marts.....	11,0	5,2	1,7	5,8
April.....	7,5	4,4	1,8	5,0
Maj.....	7,1	4,2	2,0	4,9
Juni.....	7,0	3,7	2,0	4,2
Juli.....	7,8	3,8	1,9	4,0
August.....	7,6	4,0	1,7	4,1
September.....	7,2	4,3	1,8	4,7
Oktober.....	9,3	4,4	1,6	5,3
November.....	12,7	4,6	1,6	6,1
December.....	17,7	5,0	2,1	5,9

I Sammenligning med de tre fremmede Lande er Forskellen mellem Sommer- og Vinter-Arbejdsløsheden paafaldende stor i Danmark, hvilket maaske hænger sammen med, at Byggefagene talmæssigt set spiller en forholdsvis mindre Rolle i Industrilandene end hos os.